

MISCELLANEA

Grzegorz WRONA

Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej

Sprawozdanie Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej za 2017 r.

Za nami 2017 rok – ostatni rok VII kadencji. W tym roku, 25 kwietnia, w wieku 95 lat odszedł od nas prof. dr hab. n. med. Stanisław Leszczyński – pierwszy NROZ, niezapomniany, wspaniały lekarz, przyjaciel, działacz społeczny i samorządowy. Razem z Zastępcami i pracownikami biura pożegnaliśmy Go na Powązkach 27 kwietnia. Na zawsze pozostanie w naszej pamięci.

W czasie sporządzania tego sprawozdania, 1 marca 2018 r. w wieku 71 lat zmarł dr n. med. Andrzej Podolecki – od 1997 roku Z-ca NROZ, humanista, lekarz bez reszty oddany chorym i samorządowi. Pożegnaliśmy Go 3 marca w Zabrzu.

Jak każdego roku realizowaliśmy zadania wynikające z ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich. Na szczególne podkreślenie i przypomnienie zasługują niżej wymienione ważne wydarzenia.

1. Podpisanie 1 czerwca 2017 r. porozumienia o współpracy z Uniwersytetem Humanistycznospołecznym SWPS w Warszawie, w wyniku którego została zorganizowana w dniu 8 września 2017 r. pierwsza wspólna konferencja „Prawo medyczne w obliczu zmian”. Udział w niej wzięli m.in. Z-cy NROZ, OROZ, NSL, OSL, NRL, pracownicy biur, lekarze, prawnicy. Prelegentami byli: dr hab. Teresa Gardocka, ks. dr hab. Krzysztof Orzeszyna, prof. dr hab. Marek Chmaj, prof. dr hab. Jacek Sobczak, dr hab. Monika Urbaniak, dr hab. Jędrzej Skrzypczak, dr Paweł Kowalski, mgr Paulina Tomaszewska z biura NROZ. Gościem konferencji był dr med. Konstanty Radziwiłł, Minister Zdrowia. Wiodącymi tematami były: klauzula sumienia, przepisy prawa dotyczące zatrudniania lekarzy, tajemnica lekarska, przepisy dotyczące szczytów obowiązkowych, pozbawienie prawa wykonywania zawodu lekarza przez sądy poza granicami RP.

2. Rozpoczęcie prac nad nowym programem komputerowym, który ma objąć wszystkie organy wszystkich izb lekarskich. Program ma na celu szybkie przesyłanie dokumentów pomiędzy organami i pomiędzy izbami, ujednoczenie procedury. Wdrożenie ma nastąpić w dniu 1 stycznia 2019 r.

3. Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dr n. med. Anna Serafinowska-Kielczewska – Z-ca NROZ – została uhonorowana Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Wniosek do Prezydenta przygotowany przez Prezesa NRL i NROZ złożył Minister Zdrowia. Najwyższe odznaczenie samorządu lekarskiego „MERITUS PRO MEDICIS” na wniosek całego organu Naczelnego Rzecznika, po decyzji Kapituły, otrzymał dr n. med. Andrzej Podolecki – Z-ca NROZ.

4. W dniu 14 grudnia 2017 r. w siedzibie Naczelnej Izby Lekarskiej odbyło się – z inicjatywy NROZ – spotkanie którym udział wzięli:
- Rzecznik Dyscyplinary Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych mgr Ewa Brzezińska,
  - Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Naczelnej Izby Pielęgniarek i Położnych dr n. med. Grażyna Rogala-Pawelczyk,
  - Główny Rzecznik Dyscyplinary Krajowej Izby Radców Prawnych r. pr. Jarosław Sobotka,
  - Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Krajowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej lek. wet. Rafał Michałowski,
  - Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Krajowej Izby Fizjoterapeutów dr n. med. Wojciech Kiebzak,
  - Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Naczelnej Izby Aptekarskiej mgr farm. Kazimierz Jura.

W trakcie spotkania poruszono m.in. temat zaskarżenia przez właściwego Ministra uchwał organów samorządów zawodowych. Radca prawny Naczelnej Izby Lekarskiej Marek Szewczyński przedstawił problematykę uznawania kwalifikacji zawodowych i funkcjonowanie mechanizmu ostrzegania w ramach stworzonego przez Komisję Europejską Systemu IMI. Dokonano analizy definicji przewinienia zawodowego, pojęcia godności wykonywania zawodu. W trakcie dyskusji okazało się, że pozostaje wiele wspólnych tematów mających kluczowe znaczenie w postępowaniach w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej m.in. wykorzystanie instytucji mediacji. Planowane są kolejne spotkania Rzeczników.

Poprzednie robocze spotkanie tego zespołu odbyło się 5 października 2017 r.

5. Miniony rok zakończył się uroczystym spotkaniem oplatkowym w dniu 15 grudnia 2017 r. W czasie tego spotkania – zgodnie z uchwałą Nr 135/17/P-VII Prezydium NRL z dnia 9 czerwca 2017 r. podjętą na wniosek NROZ – Sali konferencyjnej nr NIL uroczystość nadano imię prof. dr. hab. n. med. Stanisława Leszczyńskiego – pierwszego NROZ. W uroczystości wzięli udział Z-cy NROZ, poprzedni Naczelni Rzecznicy Odpowiedzialności Zawodowej, Prezes NRL oraz reprezentanci Rodziny i przyjaciół Profesora: p. Krzysztof Leszczyński (syn), p. Jan Leszczyński, prof. Waław Zawadowski, prof. Andrzej Borówka, p. Franciszek Lipiński.

Sprawy rozpatrywane przez Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej

Sprawozdanie NROZ za 2016 r.

Lp.	Zadanie	2014	2015	2016	2017
1	2	3	4	5	6
1	Liczba postanowień o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego	12	0	2	5
2	Liczba postanowień o umorzeniu postępowania	34	8	8	8
3	Liczba złożonych wniosków o ukaranie do sądów lekarskich	20	6	7	10

1	2	3	4	5	6
4	Liczba postanowień w sprawie wyznaczenia innego rzecznika do prowadzenia postępowania	134	92	98	87
	w tym odmownych	17	18	10	9
5	Liczba postanowień w sprawie zażeń na przewlekłość postępowania	39	25	20	18
6	Liczba postanowień w sprawie przedłużenia postępowań wyjaśniających	624	751	703	959
7	Liczba postanowień o wyznaczeniu OROZ do prowadzenia postępowania dotyczącego lekarzy będących członkami różnych izb lekarskich	42	45	56	41
8	Liczba wystąpień w rozprawach przed Naczelnym Sądem Lekarskim	152	171	228	310
9	Liczba wystąpień na posiedzeniach Sądu Najwyższego	9	12	18	27
	Razem:	1066	1110	1140	1465
10	Liczba postanowień w sprawie przejęcia postępowania przez NROZ (nie dolicza się do końcowego rozliczenia)	16	4	2	1
11	Liczba informacji o możliwości popełnienia przewinienia zawodowego, które wpłynęły do NROZ i które przekazano do właściwego OZOZ	–	–	–	378

W porównaniu poprzednimi latami nastąpił wzrost liczby zadań wykonanych przez NROZ, co pokazuje powyższe zestawienie.

W 2017 r. do NROZ wpłynęło **378** (215 w I półroczu i 163 w II półroczu) **pism będących albo informacją o możliwości popełnienia przewinienia zawodowego**, albo skargą na niewłaściwe działanie instytucji związanych ze służbą zdrowia, zapytaniami, prośbami o pomoc:

- a) 172 sprawy przekazano do właściwych OROZ;
- b) 108 do właściwych Okręgowych Inspektoratów Służby Więziennej;
- c) w pozostałych sprawach udzielano porad, informacji, odpowiedzi na zapytania, bądź przekazano do innych, właściwych instytucji (np. do Izb Pielęgniarek i Położnych, NFZ, Rad Lekarskich, Komisji Etyki itd.).

NROZ reagował szybko na wszystkie, docierające do niego poprzez monitoring prasowy, doniesienia medialne dotyczące możliwości popełnienia przewinienia zawodowego przez lekarzy. W 44 przypadkach, doniesienia takie były natychmiast przekazane do właściwego OROZ.

Ze względu na szczególny charakter sprawy lub agresywne zainteresowanie mediów w **9 przypadkach** NROZ wydał zarządzenie o objęciu postępowania nadzorem, zobowiązując OROZ do przesyłania w regularnych odstępach czasu, informacji o podejmowanych czynnościach procesowych.

Podobnie jak w latach poprzednich, szczególnym zainteresowaniem NROZ zostały objęte sprawy dotyczące uczestnictwa lekarzy w reklamach, w tym reklamowania suplementów diety, wypełniania obowiązków służbowych pod wpływem alkoholu lub innych środków uzależniających oraz sprawy dotyczące zaniechań szczepień ochronnych, lub innych postaw antyzdrowotnych lekarzy.

NROZ i jego Zastępcy w 2017 r. brali udział w 172 (90+82) rozprawach i posiedzeniach w NSL, z czego w 20 – NROZ osobiście. Najbardziej aktywnymi zastępcami byli: dr Anna Tarkowska (11), dr Janusz Małeckie (11), dr Waldemar Naze

(10), dr Marta Rodziewicz-Kabarowska (9), dr Anna Glińska (8), dr Teresa Korta (8), dr Krzysztof Lubecki (8), dr Anna Searafinowska-Kielczewska (8).

Od marca 2016 r. NROZ lub upoważniony Zastępca NROZ biorą także udział w posiedzeniach NSL, w czasie których rozpatrywane są wnioski OROZ o przedłużenie okresu postępowania wyjaśniającego. **W 2017 r. było 138 takich posiedzeń**, podczas których NROZ, po zapoznaniu się z aktami, po analizie przebiegu postępowań, występował z uzasadnionymi wnioskami o wydanie postanowień przez NSL o przedłużeniu terminu zakończenia postępowania. Zebrane doświadczenia z czasem skutkować powinny wypracowaniem formuły pomocy dla OROZ w utrzymaniu właściwej płynności postępowań.

Z-ca NROZ lek. Zofia Waryszewska-Chrząstek rozpoznaje wszystkie wnioski wpływające od OROZ o przedłużenie okresu postępowania wyjaśniającego. W 2017 roku było 959 takich wniosków.

NROZ brał udział w 27 rozprawach kasacyjnych w Sądzie Najwyższym. W 2017 r. w porównaniu z latami poprzednimi nastąpił wzrost liczby spraw, w których skorzystano z tego nadzwyczajnego środka odwoławczego.

W 2017 r. NROZ podjął działania dotyczące **wykonywania prawomocnych orzeczeń sądów lekarskich, w których orzeczono karę pieniężną**. NROZ wystosował do Prezesów ORL pisma dotyczące wykonywalności ww. kar, dokonał przeglądu orzeczeń wydanych przez NSL, wystosował zapytania do wskazanych w orzeczeniach sądowych fundacji, stowarzyszeń itp. czy zostały dokonane wpłaty przez obwinionych lekarzy. W wyniku tych działań w 2017 roku NROZ wszczął z urzędu 4 sprawy w stosunku do lekarzy, którzy nie dokonali wpłat wynikających z prawomocnych orzeczeń sądów lekarskich. W jednym przypadku NROZ skierował wniosek o ukaranie do właściwego OSL, w jednym wydał postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego. Dwaj lekarze dokonali zaległej zapłaty. Podjęte przez NROZ działania są nowością w dotychczasowej działalności samorządu lekarskiego związaną z coraz częstszym orzekaniem przez sądy kar pieniężnych. Do chwili obecnej nadzór nad wykonalnością orzeczonych przez sądy lekarskie kar pieniężnych był niewystarczający. W kilku przypadkach lekarze po otrzymaniu postanowienia o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, natychmiast uiszczali zasądzone kary. Rozpoczęte działania będą kontynuowane w kolejnym roku, ponieważ NROZ spostrzega, iż ukarani lekarze, w wielu przypadkach, lekceważą orzeczone przez sądy lekarskie kary.

Kolejną nowością w działalności NROZ było podjęcie działań dopełniających wprowadzony dyrektywą RE i UE tzw. mechanizm ostrzegawczy, czyli skutki orzeczonych poza granicami RP kar ws. **lekarzy i lekarzy dentystów**. Bardzo istotna okazała się w tym zakresie opinia prof. dr hab. UW Michała Królikowskiego, a z niej wynikająca procedura przejmowania do wykonania w Polsce, orzeczeń zagranicznych odpowiedników polskich sądów lekarskich o zawieszeniu lub pozbawieniu prawa wykonywania zawodu. W jednej sprawie NROZ, po jej rejestracji, wystąpił do Wielkiej Brytanii o przesłanie uwierzytelnionych odpisów orzeczeń, zlecił przetłumaczenie otrzymanych dokumentów tłumaczowi przysięgiemu i rozpoczął przygotowywanie stosownego wniosku do OSL.

Od stycznia 2016 r. system IMI tj. System Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym w UE obsługuje moduł związany z systemem ostrzegania, który oznacza,

że właściwe instytucje (w Polsce są to okręgowe rady lekarskie) są zobowiązane do powiadomienia państw członkowskich UE o tym, że właściwy organ publiczny lub sąd zakazał wykonywania zawodu lekarza lub ograniczył jego zakres. NROZ monitoruje wpisy w tym systemie dotyczące polskich lekarzy. Po pojawieniu się wpisu dotyczącego pozbawienia prawa wykonywania zawodu lekarza, członka izby lekarskiej w Polsce, NROZ dokonuje analizy orzeczenia, wdrażając, jeśli istnieje potrzeba, szereg czynności.

W związku z pismem RPO, NROZ dokonał kompleksowego przeglądu spraw dotyczących postępowań prowadzonych przez NROZ i wszystkich OROZ, w których nastąpiło **przedawnienie karalności**. Pozytywnym zaskoczeniem było skonstatowanie, że takich spraw w latach 2012–2016 było bardzo niewiele. Powodem przedawnień był najczęściej fakt, że skargi były kierowane do rzeczników po upływie 2–3 lat od daty popełnienia czynu. W celu ustrzeżenia się przed przedawnieniem, rzecznicy posiadając wiedzę o toczącym się postępowaniu karnym podejmowali postanowienia o zawieszeniu postępowania do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez powszechny wymiar sprawiedliwości. Wiele takich spraw, ze względu na umorzenie postępowania karnego, także przez OROZ musiało zostać następnie umorzonych.

NROZ potwierdza niepokojące zjawisko przedłużających się postępowań przez sądami lekarskimi, na co zwracał uwagę Przewodniczącemu NSL.

Sprawy rozpatrywane przez Okręgowych Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej (OROZ)

Ilość postępowań OROZ:

Pozostało z 2016 r.	2005
Wpływ nowych informacji	3236
Zakończono postępowań	2724
Pozostało na 2018 r.	2517

Już pobieżna analiza powyższego zestawienia prowadzi do wniosku, że przedłuża się średni czas prowadzonych postępowań. Niepokojąca jest wzrastająca ilość postępowań przekazywanych do prowadzenia w kolejnym roku. Można zatem wnioskować, że w niektórych organach brakuje pożądanej płynności. Niewątpliwie przed niektórymi, wybranymi na kolejną kadencję, rzecznikami pozostaną trudne do nadrobienia zaległości. Ponieważ sprawowanie pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu jest konstytucyjnym obowiązkiem, powstałe zaległości i brak płynności nie może pozostać wyzwaniem jedynie dla rzeczników. Szczególnie przy samorządowej świadomości, że do tych zadań nie ma nadmiernej ilości chętnych. Proszę więc tych, którzy odpowiadają za finanse izb lekarskich, by bacznie przyglądając się realizacji zadań nałożonych na samorząd, mieli na uwadze potrzeby ekonomiczne organów odpowiedzialności zawodowej, tak w zakresie potrzeb kadrowych, właściwego szkolenia kadry, jak też wyposażenia biur i kancelarii.

Statystyka postępowań prowadzonych przez Okręgowych Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej w 2017 roku

OROZ	Liczba spraw nowych w 2017 r.	Liczba spraw zakończonych w 2017 r.	Liczba spraw pozostałych sprzed 1.01.2017 r.	Liczba spraw pozostałych po 31.12.2017 r.	Liczba lekarzy wykonujących zawód – stan na 31.12.2018 r.
1	2	3	4	5	6
Białystok	62	47	100	115	6 428
Bielsko-Biała	55	48	26	33	3 211
Bydgoszcz	97	92	37	42	4 503
Częstochowa	41	41	36	36	2 124
Gdańsk	235	203	158	190	10 522
Gorzów Wlkp.	43	40	15	18	1 033
Katowice	511	198	208	521	16 067
Kielce	82	85	48	45	4 707
Koszalin	38	45	20	13	1 550
Kraków	225	185	155	195	16 116
Lublin	86	73	53	66	10 160
Łódź	219	200	136	155	12 689
Olsztyn	81	65	49	65	3 501
Opole	82	87	32	27	3 051
Płock	28	29	14	13	1 360
Poznań	237	221	169	185	13 384
Rzeszów	67	65	39	41	4 417
Szczecin	114	134	161	141	5 770
Tarnów	31	35	20	16	1 583
Toruń	59	55	37	41	2 812
Warszawa	404	410	187	181	27 971
Wojskowa Izba Lekarska	66	63	24	27	3 785
Wrocław	318	254	243	307	13 884
Zielona Góra	55	49	38	44	1 958
Razem	3 236	2 724	2 005	2 517	172 586

Jeszcze bardziej szczegółowa informacja o prowadzonych przez OROZ postępowaniach, jak i o sposobie ich zakończenia znajduje się na stronie internetowej Naczelnej Izby Lekarskiej (<http://www.nil.org.pl/struktura-nil/naczelny-rzecznik-odpowiedzialnosc-zawodowej/sprawozdania>).

Dane podane w powyższej tabeli mogą się różnić od tych, które znajdują się w tabelach na stronie internetowej NROZ, ponieważ w 2017 r. zostały wprowadzone nowe zasady sprawozdawcze, zgodnie z § 59 regulaminu wewnętrznego urzędowania rzeczników odpowiedzialności zawodowej stanowiącego załącznik do Uchwały nr 7 Nadzwyczajnego XIII Krajowego Zjazdu Lekarzy z dnia 14 maja 2016 r., co zobowiązało OROZ do uporządkowania i dokonania ponownego przeglądu prowadzonych w 2017 roku spraw.

Wnioski OROZ o przedłużeniu okresu postępowania wyjaśniającego:

OIL	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Białystok	11	1	2
Bielsko-Biała	7	5	8
Bydgoszcz	20	26	20
Częstochowa	1	2	0
Gdańsk	39	92	83
Gorzów Wlkp.	9	10	6
Katowice	87	81	208
Kielce	7	4	3
Koszalin	5	14	10
Kraków	28	14	14
Lublin	16	10	12
Łódź	79	69	123
Olsztyn	16	25	32
Opole	13	17	17
Płock	7	7	4
Poznań	71	61	151
Rzeszów	23	10	11
Szczecin	105	107	113
Tarnów	2	1	0
Toruń	15	10	15
Warszawa	82	76	76
Wrocław	73	33	30
Wojskowa Izba Lekarska	6	5	2
Zielona Góra	29	23	19
Razem	751	703	959

Nadzór

Na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 2) ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o *izbach lekarskich* NROZ sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej. Wypełniając swoje ustawowe zadania NROZ delegując – na podstawie art. 45 ust. 2 ustawy – swoich Zastępców w 2017 r. kontynuował przeprowadzanie wizytacji w Biurach Rzeczników.

Tym samym NROZ w ciągu obecnej kadencji dokonał wizytacji niemal wszystkich Biur OROZ. Celem tych wizytacji było ustalenie czy zadania OROZ określone w art. 31 ustawy o *izbach lekarskich* były wykonywane zgodnie z przepisami regulującymi postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy. Z uwagi na stwierdzone przypadki przewlekłości prowadzonych postępowań oraz dużą liczbę spraw zawieszonych wizytacje miały na celu ustalenie czy czynności sprawdzające oraz postępowania wyjaśniające były prowadzone w sposób płynny tj. bez zbędnej zwłoki i terminowo. Konieczne było też ustalenie czy na poszczególnych etapach postępowania OROZ wydawał właściwe decyzje procesowe (np. postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego), czy sprawy zawieszono były regularnie monitorowane przez rzeczników, czy występowano o przedłużenia okresu postępowania wyjaśniającego do NROZ, a następnie do NSL.

W trakcie wizytacji analizowano repertorium spraw RO i L.dz., sprawy zawieszono, sprawy prowadzone w ramach czynności sprawdzających, które zostały wszczęte, analizowano akta wybranych spraw. Wynikiem tych wizytacji było zwrócenie uwagi na stwierdzane nieprawidłowości, wypracowanie działań naprawczych i zaleceń.

W 2017 r. zdecydowanie wzrosła liczba wniosków OROZ o przedłużenie okresu postępowania wyjaśniającego kierowanych do NROZ szczególnie w czterech izbach (Katowice, Łódź, Szczecin, Poznań). NROZ sporadycznie w czasie przeprowadzonych wizytacji i nieczęsto podczas analizy akt (zazwyczaj postępowań wszczętych w latach ubiegłych) stwierdzał nieskładanie przez OROZ wniosków o przedłużenie okresu postępowania wyjaśniającego. W trakcie prowadzonego nadzoru NROZ zalecał większą koncentrację czynności w poszczególnych postępowaniach wyjaśniających i dotrzymywanie terminów określonych w art. 76 ww. ustawy.

Stwierdzano zazwyczaj właściwą organizację biur, życzliwość, otwartość i chęć pomocy w kontaktach z Rzecznikami i pracownikami, dobre prowadzenie spraw, dotrzymywanie terminów.

Spotkania i szkolenia

W 2017 r. NROZ zorganizował następujące szkolenia i spotkania:

- 1) **14 stycznia 2017 r.** – szkolenie dla Zastępców NROZ. W spotkaniu wziął udział dr hab. n. med. Jerzy Sieńko – Z-ca OROZ w Szczecinie, który przedstawił temat „Odpowiedzialność zawodowa lekarzy a procedury transplantacyjne”. W dalszej części NROZ przedstawił sprawy, w których wystąpił przed Sądem Najwyższym oraz poruszono sprawy bieżące.
- 2) **11 marca 2017 r.** – szkolenie Z-ców NROZ, OROZ i ORL. Tematem wiodącym było prowadzenie elektronicznej dokumentacji medycznej w podmiotach leczniczych, podmiotach prowadzących działalność leczniczą oraz uprawnienia związane z dostępem do tej dokumentacji. Temat przedstawił p. Mirosław Przastek, p. Piotr Starzyk, mec. Sylwia Ratajczyk, mec. Józefa Morshed z Centrum Systemów Informatycznych Ochrony Zdrowia. W dalszej części, przeznaczony dla Z-ców NROZ odbyły się ćwiczenia z rejestru FINN, z którego korzystają wszyscy Z-cy.
- 3) **31 marca 2017 r.** – szkolenie dla pracowników biur OROZ. Poruszono wiele zagadnień i tematów dotyczących interpretacji obowiązujących przepisów prawa, spraw organizacyjnych i administracyjnych.
- 4) **18–20 maja 2017 r. Bielsko-Biała** – szkolenie Zastępców NROZ, OROZ, NSL, OSL, członków NRL. Zaprezentowano następujące tematy – „Zagadnienia legalności zabiegów medycyny estetycznej” – dr hab. Teresa Gardocka z SWPS, „Procedury związane z konstruowaniem materiału dowodowego oraz udział aplikantów adwokackich i radcowskich w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy” – SSN Andrzej Siuchniński, „Odpowiedzialność zawodowa lekarzy i lekarzy dentyków za czyny popełnione za granicą” – dr hab. Michał Królikowski UW i mgr Paulina Tomaszewska, „Uzależnienia wśród lekarzy” – dr Andrzej Woronowicz.
- 5) **8 września 2017 r.** Konferencja w Uniwersytecie Humanistycznospołecznym SWPS w Warszawie „Prawo medyczne w obliczu zmian”.

- 6) **9 września 2017 r.** – szkolenie Zastępców NROZ. Dr hab. n. med. Maciej Cymerys omówił zaproponowane przez rzeczników zmiany w Kodeksie etyki lekarskiej, po którym nastąpiła dyskusja nad proponowanymi nowymi zapisami w poszczególnych artykułach KEL. Wypracowane na tym spotkaniu propozycje zmian skierowano do Komisji Etyki NRL.
- 7) **27–29 października 2017 r. Ossa k/Rawy Mazowieckiej** – szkolenie Zastępców NROZ, OROZ i członków sądów lekarskich. Postępowania kasacyjne i wypływające z nich wnioski omówili NROZ oraz SSN Andrzej Siuchniński. Lek. dent. Mariola Łyczewska z NSL przedstawiła wybrane sprawy dotyczące lekarzy dentyistów, których pozbawiono prawa wykonywania zawodu. Lek. Artur de Rosier (OROZ w Poznaniu) zaprezentował temat: „Zaburzenia psychiczne świadków i stron w postępowaniu przed rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej i sądem lekarskim”. Pozostałymi prelegentami byli: prof. Rafał Kubiak z UM w Łodzi, SSO Tomasz Malinowski, r. pr. Marek Szewczyński doradca NROZ, r. pr. Adam Graczek doradca NSL, p. Paula Duda biuro NROZ.
- 8) **15 grudnia 2017 r.** – spotkanie opłatkowe Z-ców NROZ. Z-cy NROZ: dr Lech Żak i dr Teresa Korta podzielili się z uczestnikami swoimi pasjami, przedstawiając przygotowane przez siebie prezentacje. Dr Teresa Korta przeczytała kilka swoich wierszy. Można się z nimi zapoznać na stronie NIL – NROZ w zakładce „Pasje rzeczników”.

Protokoły szkoleń zorganizowanych przez NROZ znajdują się na stronie NIL – NROZ w zakładce „warsztaty”.

Poza spotkaniami i warsztatami rzeczników odpowiedzialności zawodowej NROZ brał udział w:

- 1) 11 stycznia 2017 r. – konferencja z doktorantami UMP w Poznaniu i warsztaty szkoleniowe w Szpitalu Św. Wojciecha dla PPOZ;
- 2) 18 stycznia 2017 r. – konferencja dot. odpowiedzialności zawodowej w Szpitalu Klinicznym w Łodzi;
- 3) 19 stycznia 2017 r. – Gala Liderzy Medycyny;
- 4) 20 stycznia 2017 r. – warsztaty szkoleniowe OSŁ w Poznaniu;
- 5) 23 stycznia 2018 r. – spotkanie koła wyborczego WIL w Poznaniu;
- 6) 24 stycznia 2017 r. – robocze spotkanie w OIL w Warszawie
- 7) 9 lutego 2017 r. – spotkanie w sprawie projektu ustawy o jakości w ochronie zdrowia;
- 8) 15 lutego 2017 r., 15 marca 2017 r., 22 marca 2017 r., 10 maja 2017 r., 7 czerwca 2017 r., 28 czerwca 2017 r. – warsztaty „Prawo Medyczne” dla lekarzy stażystów WIL w Poznaniu;
- 9) 16 lutego 2017 r. – spotkanie robocze w Prokuraturze Warszawa-Mokotów;
- 10) 22 lutego 2017 r. – posiedzenie Sejmowej Komisji Zdrowia dot. sieci szpitali;
- 11) 27 lutego 2017 r. – czwarty Kongres Prawników Wielkopolski;
- 12) 3 marca 2017 r. – konferencja III Małopolskie Wiosenne Spotkania Pediatryczne;
- 13) 9 marca 2017 r. – II Kongres Wyzwań Zdrowotnych w Katowicach;
- 14) 10 marca 2017 r. – spotkanie w Kancelarii Prezydenta PR dot. odznaczeń dla członków organu NROZ;

- 15) 20 marca 2017 r. – konferencja „Przygotowanie chorego do strumectomii” w Szpitalu Św. Wojciecha w Poznaniu;
- 16) 1 kwietnia 2017 r. – Okręgowy Zjazd Lekarzy WIL w Poznaniu;
- 17) 5 kwietnia 2017 r. – konferencja dot. odpowiedzialności zawodowej lekarzy w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Płocku, spotkanie z Prezesem i OROZ OIL w Płocku;
- 18) 6 kwietnia 2017 r. – konferencja dot. odpowiedzialności zawodowej lekarzy w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym we Włocławku;
- 19) 11 kwietnia 2017 r. – konferencja „Nowoczesne technologie w służbie medycyny” w Poznaniu; Uroczysta Gala „Lekarz z Sercem” – projekt WIL w Poznaniu i Zarządu Województwa Wielkopolskiego;
- 20) 12 kwietnia 2017 r. – konferencja koła naukowego Lege Artis – UAM i UMP w Poznaniu;
- 21) 19 kwietnia 2017 r. – konferencja dot. odpowiedzialności zawodowej lekarzy w X Klinicznym Wojskowym Szpitalu Okręgowym w Bydgoszczy;
- 22) 22 kwietnia 2017 r. – posiedzenie ORL WIL w Poznaniu w nowej siedzibie Delegatury w Koninie;
- 23) 26 kwietnia 2017 r. – 5 Cykliczna Konferencja Naukowa Wyzwania XXI wieku – PAN;
- 24) 27 kwietnia 2017 r. – spotkanie z dziekanem Wydziału Prawa Uniwersytetu Humanistycznospołecznego SWPS w Warszawie;
- 25) 18 maja 2017 r. – konferencja „Prawo w psychologii i medycynie – problemy i wyzwania XXI wieku” – na Uniwersytecie Humanistycznospołecznym SWPS w Warszawie;
- 26) 20 maja 2017 r. – II Śląskie Debaty Samorządowe w Wiśle;
- 27) 24 maja 2017 r. – konferencja szkoleniowa w UCK w Gdańsku;
- 28) 25 maja 2017 r. – konferencja „Dylematy etyczne w praktyce lekarskiej” w Krakowie;
- 29) 31 maja 2017 r. – konferencja dot. odpowiedzialności zawodowej lekarzy w Szpitalu im. Ceynowy w Wejherowie;
- 30) 1 czerwca 2017 r. – posiedzenie Zespołu Akredytacyjnego w CMKP;
- 31) 21 czerwca 2017 r. – spotkanie robocze u OROZ w Lublinie;
- 32) 23 czerwca 2017 r. – uroczyste spotkanie w Delegaturze Pilskiej WIL w Poznaniu;
- 33) 29 czerwca 2017 r. – spotkanie robocze z OROZ w Warszawie;
- 34) 30 czerwca 2017 r. – konferencja u Rzecznika Praw Obywatelskich;
- 35) 3 lipca 2017 r. – posiedzenie akredytacyjne na Uniwersytecie Humanistycznospołecznym SWPS w Warszawie;
- 36) 9 sierpnia 2017 r. – spotkanie robocze u OROZ w Rzeszowie;
- 37) 31 sierpnia 2017 r. – warsztaty u OROZ i OSŁ w Gdańsku;
- 38) 6 września 2017 r. – warsztaty u OROZ w Szczecinie;
- 39) 7 września 2017 r. – spotkanie w Ministerstwie Sprawiedliwości;
- 40) 12 września 2017 r. – zebranie wyborcze w WIL w Poznaniu;
- 41) 13 września 2017 r. – konferencja dot. odpowiedzialności zawodowej lekarzy w Wojskowym Szpitalu Klinicznym w Łodzi; spotkanie z ROZ Wojskowej Izby Lekarskiej;

- 42) 19 września 2017 r. – spotkanie z Rzecznikiem Prasowym Sądu Najwyższego;
- 43) 21 września 2017 r. – konferencja „Pediatria na wokandzie” w Krakowie;
- 44) 22 września 2017 r. – konferencja szkoleniowa w OIL we Wrocławiu;
- 45) 23 września 2017 r. – warsztaty szkoleniowe dla OROZ i jego Z-ców w OIL we Wrocławiu;
- 46) 29–30 września 2017 r. Rytro – warsztaty dla OROZ i OSŁ z Krakowa i Katowic;
- 47) 6 października 2017 r. – warsztaty dla OROZ i OSŁ w OIL w Olsztynie;
- 48) 18–20 października 2017 r. – uroczystości 150-lecia Lwowskiego Towarzystwa Lekarskiego, konferencja w Lwowskim Uniwersytecie Medycznym;
- 49) 25 października 2017 r. – wykłady na studiach doktoranckich UMP w Poznaniu;
- 50) 3 października 2017 r. – spotkanie robocze na Uniwersytecie Humanistycznospołecznym SWPS w Warszawie;
- 51) 8 listopada 2017 r. – warsztaty szkoleniowe dla lekarzy i pielęgniarek w Szpitalu w Gryficach;
- 52) 10–11 listopada 2017 r. Gniezno/Trzemeszno – uroczyste posiedzenie Prezydium NRL i NRL, festiwal chórów lekarskich;
- 53) 13 listopada 2017 r. – uroczyste wręczenie prawa wykonywania zawodu lekarza w WIL w Poznaniu;
- 54) 17 listopada 2017 r. – uroczystości 25-lecia Wydziału Lekarskiego UMP w Poznaniu;
- 55) 21 listopada 2017 r. – warsztaty Z-ców OROZ w Poznaniu;
- 56) 25 listopada 2017 r. – Kraków Ogólnopolska Konferencja Ginekologiczna;
- 57) 29 listopada 2017 r., 13 grudnia 2017 r. – studia doktoranckie w UMP w Poznaniu;
- 58) 1 grudnia 2017 r. – spotkanie z kadrą kierowniczą ENEL-MED w Warszawie;
- 59) 5 grudnia 2017 r. – spotkanie robocze z Prezesem OIL i OROZ w Warszawie;
- 60) 7 grudnia 2017 r. – warsztaty Z-ców OROZ w Bydgoszczy, spotkanie z Prezesem ORL w Bydgoszczy;
- 61) 14 grudnia 2017 r. – spotkanie opłatkowe w Katedrze Warszawsko-Praskiej.

NROZ brał także udział w Posiedzeniach Naczelnej Rady Lekarskiej, Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej, Komisji Stomatologicznej NRL, Komisji Legislacyjnej NRL, Komisji Etyki Lekarskiej NRL, posiedzeniach zespołu arbitrażowego NIL/NFZ oraz w spotkaniach z mediami, odpowiadając na pytania dotyczące spraw z zakresu odpowiedzialności zawodowej lekarzy.

Inicjatywy NROZ

W 2017 r. NROZ przeprowadził następujące działania i inicjatywy:

1. Do wszystkich OROZ w ciągu roku wysłano kilka okólników zawierających sugestie, zalecenia czy ważne informacje pomocne w prowadzonych postępowaniach z zakresu odpowiedzialności zawodowej lekarzy.
2. Wdrożenie nowego wzoru sprawozdań OROZ zgodnego z regulaminem wewnętrznego urzędowania rzeczników odpowiedzialności zawodowej stanowiącym za-

łącznik do uchwały nr 7 Nadzwyczajnego XIII Krajowego Zjazdu Lekarzy z dnia 14 maja 2016 r.

3. Uregulowanie spraw rozliczeń pomiędzy izbami – zrezygnowano z obciążania poszczególnych OIL za sprawy, w których NROZ wszczął postępowanie wyjaśniające. Przygotowano wzór wniosku, który Z-cy NROZ będą składać o zwrot kosztów podróży i utracone zarobki.
4. Podjęcie działań w kierunku uregulowania spraw dot. lekarzy ukaranych poza granicami RP (opinia dr hab. Michała Królikowskiego prof. UW), w tym – tworzenie i wdrożenie procedury dotyczącej przejmowania do wykonania w Polsce prawomocnych orzeczeń właściwych organów państw Unii Europejskiej o zawieszeniu/pozbawieniu prawa wykonywania zawodu.
5. Wspólna z poprzednimi NROZ inicjatywa nadania Sali nr 7 w NIL imienia prof. S. Leszczyńskiego – pierwszego NROZ.
6. Wystosowanie pisma do OROZ o podjęcie działań zachęcających kolegów do podjęcia się pełnienia funkcji Z-cy NROZ w następnej kadencji.
7. Podjęcie działań dotyczących wykonywania prawomocnych orzeczeń sądów lekarskich, w których orzeczono karę pieniężną, wystąpienie na NRL, pisma do Prezesów ORL.
8. Prace nad nowym programem komputerowym, z którego będą korzystali wszyscy rzecznicy odpowiedzialności zawodowej oraz sądy lekarskie (m.in. spotkanie robocze w OIL w Poznaniu 22 marca 2017 r.).

Biurow Naczelnego Rzecznika

W Biurze Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej zatrudnionych było w 2017 r. 2 pracowników pełnoetatowych – mgr Ewa Nowosielska i mgr Małgorzata Kurkiewicz-Pypno, na 1/2 etatu – mgr Paulina Tomaszewska, a 1/5 etatu – p. Paula Duda. Doradcą prawnym jest radca prawny Marek Szewczyński. W Biurze NROZ odbywane są staże przez wolontariuszy-studentów Wydziału Prawa Uniwersytetu Humanistycznospołecznego SWPS w Warszawie.

Podziękowania i gratulacje

Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej pragnie podziękować wszystkim swoim Zastępcom angażującym się z ogromnym oddaniem we wszystkie działania organu, członkom organów Naczelnej Izby Lekarskiej, członkom organów Okręgowych Izb Lekarskich, za współpracę, życzliwość i wyrozumiałość.

Ponownie na szczególne wyróżnienie zasługuje zaangażowanie Pani Doktor Zofii Waryszewskiej-Chrzastek, Pani Doktor Anny Tarkowskiej, które przejęły ciężar rozpoznawania wniosków o przedłużanie okresu postępowania wyjaśniającego. Nie sposób nie podkreślić zaangażowania mec. Marka Szewczyńskiego i mgr Pauliny Tomaszewskiej w przygotowywanie NROZ do uczestnictwa w rozprawach kasacyjnych przed Sądem Najwyższym, a pracownikom Biura NROZ za systematyczną, cierpliwą

pracę u podstaw, okraszoną codziennym uśmiechem kierowanym do lekarzy i odwiedzających na co dzień Biuro uczestników postępowań.

Gratulacje ponownie składam odznaczonym i wyróżnionym, prosząc o dalszą nieustrudzoną aktywność.

Naczelnny Rzecznik
Odpowiedzialności Zawodowej
lek. Grzegorz Wrona

Streszczenie

Sprawozdanie obrazuje pracę NROZ w 2017 r.

Słowa kluczowe: Naczelnny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej, odpowiedzialność zawodowa lekarza, przewinienie zawodowe

Report of the Supreme Screener for Professional Liability in 2017

Summary

The paper presents statistics concerning the activity of the Supreme Screener for Professional Liability in 2017.

Key words: The Supreme Screener for Professional Liability, professional liability of the physicians, professional misconduct

